

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BERgen 4-0807 — Тел. У. Н. Консул: BERgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

СЕНАТ НЕ МАТИМЕ СВЯТОЧНИХ ВАКАЦІЙ

Вашингтон, 14. квітня. — Палата репрезентантів полагала до вчора багато важких справ і виповнила програму, передбачену урядом. З огляду на такий успіх конгресмени рішили розіхатися на Великодні Святка на десять днів. Сенат не виповнив своєї програми і тому мусить зійтися на далішню працю вже в понеділок після Великодньої Неділі. Найважливіша справа, яка належить виключно до сенату, це ратифікація Північно-Атлантського Оборонного Договору, однак дискусія над цією справою почнеться щойно з кінцем місяця.

Полагоджені справи вимагають великих фондів.

Палата репрезентантів ухвалила видати на втримання 23 різномірних незалежних федеральних агентств, які разом коштують \$7,526,886.181. З прелімінарних видатків на Адміністрацію Ветеранів зокремо пів мільярда, а видатки на поборону служб обмежено до половини і призначено тільки \$4,500,000 на найближчий фінансовий рік. За те ухвалено \$3,435,000 на вишкіл офіцерів торговельної моринарії.

Ухвалено фонди на Адміністрацію Економічної Кооперації.

На спільній конференції сенатських представників і палати репрезентантів ухвалено видати на другу рату Плану Маршала для підняття Європи в сумі \$5,430,000,000, після чого обидві палати голосували на око ухвалити цей законопроект. Він піде до підпису президента, а коли стане законом, забезпечить економічну допомогу для європейських держав на 15 місяців.

ЗЕМЛЕТРУС НАРОБИВ ШКОДИ НА \$25,000.00.
Сіетл, у штаті Вашингтон. — Міста, нащипані землетрусом, потерпіли матеріальну шкоду на загальну суму \$25,000,000, по сільській місцевості її досі обрахувати. Загалом землетрус не приніс перерви в нормальній життєвій діяльності мешканців. Найбільше потерпіла шкоди система в Сіетлі. Нове потрясіння діалося чотири в містечку Пулман, у віддалі 400 миль від Сіетла. Число усіх смертних випадків від землетрусу подають на вісім осіб.

ХОЛОДНА ВІЙНА СТРИМУЄ ПРОМИСЛОВУ ПРОДУКЦІЮ.

Дітройт. — Одна фірма виробу домашніх холодильників має вироблених апаратів вартості \$15,000,000, але не може їх викінчити, бо не стало одного винаходу, який вважається необхідним при охолодженні води на лід. Винаходу не можна дістати трохи, що фабрику перемищено на завод для поставання воєнних матеріалів. Управитель фабрики повідомив робітників юнію, що мусить відправити робітників з праці, бо фабрика не має збуту. Єдина рада на те, така, щоб військова команда замовила холодильники для військових потреб, а тоді можна буде дістати теж винахід, необхідний для викінчення холодильників. — Подібні місті поминаються теж з інших ділянок праці, а це вказує, що холодна війна є однією з причин доволі великого безробіття. Надіють-

НОВИЙ БИЛ ДЛЯ ПЛЕКАННЯ ЗДОРОВ'Я.

Сенатор Роберт Тефт з Огайо разом з двома іншими республіканцями, зголосив законопроект для плекання здоров'я при допомозі федерального скарбу. Цього законопроект має на меті недопустити до ухвалення билу президента Трумана в справі суспільного здоров'я.

Новий проект здоров'я відкидає засаду примусового забезпечення здоров'я, як цього домагався президент Труман, а вводить засаду плекання здоров'я без порушення традиційної американської „особистості свободи“.

Федеральний уряд мав би видати два мільйони доларів упродовж п'яти років для допомоги стеям і муніципалам при втриманні шпиталів і лічниць та осередків здоров'я.

СУД НАД ГУБИЧЕВОМ НАЗНАЧЕНИЙ НА 2. ТРАВНЯ.
Нью-Йорк. — Валентин А. Губичев, обвинувачений у вбивстві, заарештований у Нью-Йорку 4. березня, стане перед федеральним судом 2. травня. Він був арештований разом з бюровою робітницею з департаменту справедливості. Губичев ще раз домагався права недоторканості тому, що він працює при планнах будівництва для Об'єднаних Держав, однак суддя відкинув запит, кажучи, що це належить до департаменту стеїту. Губичев виголосяв в суді промову при допомозі перекладачки, яку прокуратор назвав „обструкційною“.

ПЛИВУТЬ СЛІЗОБИ ЗІ СТАТУИ СВ. АННІ.
Сиракюз, Н. Й. — Одинадцятирічна дівчина, Анна Ширлі Мартін, підняла з сміття розбиту статую св. Анни, а обпилювавши її, замітила, що з очей статуї пливають слізки. Це повторилося багато разів, а коли стало відомо, тисячі людей почали приходити до дому дівчинки, щоб дитикутися обличчя голови в статую, або перенести слізки на потіку різних калік. Яких 1,000 осіб ствердило досі, що при пошлюнку дівчинки показуються слізки наново. Інші цілюнки не мають того ефекту. Статуя була зроблена з гіпсу. Ніхто не може пояснити цього феномену. Диспетальний католицький список не заінтересувався досі цим явищем.

НОВИЙ ЗАКОНОПРОЕКТ НА МІСЦЕ ЗАКОНУ ТЕФТА.
Конгресмен Джан С. Вуд зголосив законопроект для наладнання робітничих відносин на місці дотеперішнього закону Тефта-Гартлі. Він затримав найважливіші постанови зі згаданого закону, однак йде в розріз з постановами билу, яким адміністрація хоче заступити закон Тефта.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ВИДАЛИ ПОНАД 92 БІЛЬЙОНИ НА ЗАКОРД. ДОПОМОГУ

Вашингтон, 14. квітня. — Фінансова допомога, видана Злученими Державами для різних закордонних держав і цілей, досягла досі суму \$92,169,000,000. До видатків зараховано несплачені довги з часів першої війни в сумі \$15,460,248,348 — уже разом з відсотками. Туди зараховано теж і найновішу рату на План Маршала в сумі \$5,580,000,000. З інших видатків замітніші такі: На програму позичок, звану „Ленд Ліз“ з другої війни — \$50,205,000,000; на допомогу армії в окупованих частинах Німеччини 3,774,000,000; дві позички для Великої Британії 3,750,000,000; для УНРРА 2,700,000,000; допомога для Міжнародної Організації Втікачів (IPO) до червня 1950 р. \$477,000,000.

АЧЕСОН ПРОТИВИТЬСЯ ВИСИЛКІВ ЗБРОЇ ДЛЯ КИТАЮ

Сенатську пропозицію, щоб Китаєві признати допомогу в військових вираді і життєвих матеріалах до висоти півтора мільйона доларів, відкинув секретар стеїту Дін Ачесон. Він сказав, що наслідки такої допомоги були б катастрофічною для Америки. Відмова Ачесона вважається погребанням надій націоналістичного китайського уряду дістати бажану допомогу з Америки. Ачесон закликає, щоб Злучені Держави постачали Китаєві понад два мільйони воєнної допомоги після перемоги над Японією, однак це не помогло китайському національному уряду, навпаки довело до того, що китайські комуністи зайняли майже всі найважливіші осередки Китаю від Манчжурії до ріки Янцзи. Теж нема доказів, що дальша американська допомога принесе якусь корисну зміну в китайській справі.

СХОЖІСТЬ МІЖ ПАКТОМ З РІО І ПІВНІЧНО-АТЛАНТИСКИМ

З нагоди Пан-Американського Дня відбулося зібрання Ради Організації Американських Держав у Вашингтоні. Там стверджено, що творчі сили діють тепер зцілено і вони принесуть перемогу над силами розєднання. Признаками такого напрямку є Північно-Атлантський Оборонний Пакт і Пакт з Ріо. Секретар Ачесон у своїй промові на зібранні заявив, що заходить подібність між Атлантським Пактом і Пактом з Ріо де Жанейро, бо вони служать для забезпечення взаємної оборони. Оба ці договори, на думку Ачесона, йдуть в парі з загальною системою Об'єднаних Держав.

СОВЕТИ ВЖИВАЮТЬ 18 РАДІОВИСИЛЕНЬ ДЛЯ ЗАГЛУШЕННЯ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ“

Нью-Йорк. — За вістями з приватних джерел Советський Союз видає велетенські суми на заглушення „Голосу Америки“, який висилається з радіо-ефірів станцій по всьому світу. Для його заглушення Росія уживає 18 велетенських радіо-випромінювачів. Найбільші висильні знаходяться коло Москви й Хабаровська, недалеко Владивостока в Азії. Їх силу обраховують по 50,000 кінловатів. Кошти втримання згаданих двох станцій вносять разом \$9,000,000, тобто тільки, скільки вносить цілий бюджет „Голосу Америки“ на наступний рік.

„Голос Америки“ в російській мові забрав дві години часу денно з перервами між поодинокими частинами програми. Совети мусять втримувати цілий штаб високо вишколених людей, щоб переловлювати ці програми і негайно їм протиділяти. Американські програми в російській мові висилається теж у Східну Азію, де знаходиться багато советських каторжних таборів.

ІНТЕНЗИВНА ПІДГОТОВКА УКРАЇНСЬКОЇ УЧАСТІ В ДНІ ЛЬОВСЬКОЇ ЛЬВІНЬКОСТІ

Створений старанням американсько-українських ветеранів Ініціативний Комітет з Володимиром Вакадом на чолі та Володимиром Шипкою і адр. Гаврилком на чолі ветеранського і громадського відділів, продовжує інтензивну підготовку до масової української участі у великій проти-большевизній маніфестації в Нью-Йорку, 30-го квітня, з нагоди Дня Львівщини. Маніфестація, як відомо, відбувається на 5-тій Евно в тому самому часі, як на 8-мій Евно будуть робити свою першотравневу демонстрацію більшовизні п'ятиколонники. Як повідомляють з Ініціативного Комітету та з поодиноких громадських організацій, українське громадянство мітрополітальної округи Нью-Йорку і Нью-Джерсі виявляє велике зацікавлення парадом Дня Львівщини і треба сподіватися, що українська участь в ній буде справді масовою. Багато організацій і товариств вибираються на маніфестацію з прапорами, підготовляється відповідні транспаранти з відповідними написами, має бути українська оркестра і т. д. Відомо, що зорудує зацікавлення цю маніфестацію виявляють зокрема ветерани та нові імigrанти. В маніфестаційному поході українцям призначено одне з перших місць між національними групами. Треба сподіватися, що українська участь в цій проти-большевизній маніфестації і підністю відповідатиме тому зав'язанню і героїзмові, з яким український народ бореться проти большевицького ворога людства на своїй рідній землі.

ДВА ТРАНСПОРТИ НОВИХ ІМІГРАНТІВ ДО БОСТОНУ.

Філадельфія, 15. квітня. — З канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють, що на наступний тиждень заповідано вже два чергові транспорти нових імigrантів до порту в Бостоні. В понеділок, 18. квітня, там причалив „Дженерал Гаан“, на якому їде 103 українців старанням ЗУАДКомітету. Другий транспорт мав би причалити до того самого порту в найближчу середу, 20. квітня.

БУВШИЙ КОРОЛЬ ЗАКЛИКАЄ ІТАЛІЙЦІВ ДО ЄДНОСТІ.

Рим, 15. квітня. — Бувший Італійський король Гумберто, після довгої мовчанки знову відізвався, проголосивши послання до Італійського народу, в якому він закликає Італійців до єдності, демократії і спільної праці для добра та незалежності Італії. Гумберто видав своє послання для підтримки монархістів в льокальних виборах на Сардинії.

ПІДОЗРІЛА „ВІДПУСТКА“ ПРЕМ'ЄРА БОЛГАРІЇ

ДІМІТРОВ „ХВОРИЙ“ І „ЛКУЄТЬСЯ“ В МОСКВІ

Софія, Болгарія, 15. квітня. — Що комуністичний прем'єр Болгарії та секретар болгарської комуністичної партії, відомий керівник воскреслого тепер під назвою Комінформу колишнього комуністичного Інтернаціоналу, Георгій Дімітров, є на „відпустці“ з огляду на свою „хворобу“, з якої „лікується“ в Москві. Його обов'язки прем'єра і секретаря партії мав би в заступстві виконувати Василь Коляров, заступник прем'єра і міністер закордонних справ та „декан“ болгарських комуністів. Докищо не відомо, чи ці зміни на чолі постав в комуністичній Болгарії мають бути остаточні. З цими змінами зв'язується теж внутрішню боротьбу між болгарськими комуністами, що, як відомо, закінчилася повною деградацією першого заступника прем'єра, Трайча Костова, та його арештом за „націоналізм“ рівночасно з 200 іншими визначними большевиками. Щодо Дімітрова стверджується, що він справді вже від деякого часу виказував серйозні фізичні недомогання.

ПРИСПІШУЮТЬ ПРИМУСОВУ КОЛЕКТИВІЗАЦІЮ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В ПОЛЬЩІ

Варшава, 15. квітня. З численних урядових заяв та пресо-вої кампанії тут недовзначено заповідається на найближчий час „ударна кампанія“ за дальшу і тим разом остаточну колективізацію сільського господарства в Польщі. Спроби цієї колективізації роблено вже від самого початку, як тільки Польща опинилася під владою большевиків, проте, всі дотеперішні заходи були досить безуспішні, не зважаючи на терор, при допомозі якого їх реалізовано. Остаточну повну советизацію Польщі було дещо послаблено після бунту Тіта і тепер її знову заповідається в цілій гостроті.

ПРОГОЛОШЕНО ВИРОК НА НАЦИСТІВ.
Нюрнберг, 15. квітня. — Американський суд проголосив вчора вирок в останньому процесі проти німецьких воєнних злочинців, цим разом проти високих урядників гітлерівського міністерства закордонних справ. Дев'ятнадцять обвинувачених, яким доказано винувачення, зокрема в допомозі Гітлерові до агресивної війни та опісля в переслідуванні жидів, засуджено на кару тюрем і важких робіт від 4 до 25 років. На найвищу кару 25 років засуджено генерала СС, Бергера.

СТАНОВИЩЕ СОВЕТІВ ДО АТЛ. ПАКТУ ПОДИКТОВАНЕ ЙХ АГРЕСИВНИМИ ПЛЯНАМИ

ВІДПОВІДЬ БРИТАНСЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА НА СОВЕТСЬКІ ОБВИНУВАННЯ.

Лейк Сокекс, Н. Й., 15. квітня. — Гектор МекНіл, британський представник в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, відповів вчора на виступ советського представника А. Громіка попереднього дня проти Атлантського пакту, стверджуючи, що панічно вороже відношення Советського Союзу до підписаного недавно у Вашингтоні оборонного Атлантського пакту може диктуватися тільки советськими агресивними цілями та советськими планами нової світової війни. Представники Британії і Злучених Держав переконливо доказували, що Атлантський пакт має виключно оборонні цілі та його ніхто не мав би потреби боятися, якщо сам не планує нападу. Вчорашня дискусія розвинулася на тлі передвчорашнього виступу А. Громіка, який під час нарад в справі добровільного обмеження великодержавного права вета в Раді Безпеки виступив проти Атлантського пакту, обвинувачуючи договірні країни, зокрема Злучені Держави і Британію, що вони планують використати цей пакт як „агресивну зброю“ в планованій ним війні проти Советського Союзу та що цей пакт порушує чартер Об'єднаних Націй і попередні міжнародні договори. З такими самими обвинуваченнями виступили вчора представники теж советських сателітів і їм відповіли представники західних країн. Британський представник твердив: „Ніхто не боїться і не має потреби боятися Атлантського пакту, якщо його наміри є мирні. Ніхто не може мати будь-якої причини боятися Атлантського пакту, якщо його політика далека від агресивних планів. Атлантський пакт є так виразно оборонний в своїх цілях і характері, що тільки той хто планує напад має причину боятися того договору“. В тому самому дусі говорив американський представник Ворен Р. Остин та представники інших західних країн.

НІМЦІ СОВЕТСЬКОЇ ЗОНИ ХОЧУТЬ ТОРГУВАТИ ЗІ ЗАХОДОМ.

Берлін, 15. квітня. — Німецька Економічна Комісія советської зони почала вчора заходи для відновлення торговельних стосунків зі західними зонами, дозволяючи на торговельні зв'язки між східними і західними німецькими фірмами. Американські і британські та західно-німецькі спеціалісти вважають, що до цього заставило Советів сильно захитане господарське положення в їх зоні.

ПРОГРЕС В НАРАДАХ В СПРАВІ ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Франкфурт, 15. квітня. — Делегація німецької конституційної асамблеї, що в місті Вонн підготовляє статут планованої західно-німецької держави, відбула вчора свою чергову інформативну нараду з представниками західних окупаційних потуг. Подробиці нарад не подано, але з американських і британських джерел вияснюють, що в останньому зроблено поважний прогрес для узгодження дотеперішніх розбіжностей щодо ступеня централізації німецького самоуправління. Чергові наради в цій справі мають відбутися 25. квітня.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ДОБРОВІЛЬНОГО ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА ВЕТА.

Лейк Сокекс, Н. Й., 15. квітня. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй ухвалила вчора резолюцію, в якій визнається велика потуга добровільно обмежити своє право вета (спротиву) в Раді Безпеки та порозумітися взаємно між собою перед важливішими рішеннями Ради. Резолюцію, запропоновану Америкою, Британією, Францією і Китаєм, отже чотирма „великими“, ухвалено більшістю 43 голосів проти 6 советських. Резолюція зредагована в той спосіб, що вона вимагає згоди між усіма 5 „великими“, один з яких, Советський Союз, відразу заявився проти неї і тим самим перерішив її вислід. Проте, резолюція не тратить своєї вартості, бо голосування над нею наявно виказало, що дослішно весь світ, за винятком Советського Союзу та його сателітів, є проти того „вета“, що досі параліжувало роботу цієї міжнародної інституції.

НОРМАЛІЗАЦІЯ СТОСУНКІВ В СІРІЇ.
Вейрут, Ливан, 15. квітня. — Після недавнього безкровного перевороту в Сирії, переведеного армією під проводом ген. Гусейн Заїм-а, країна поступово вертається до нормальних стосунків та нормального конституційного режиму. Генерал Гусейн Заїм доручив вже одному з провідників партії створити уряд і в цій справі вже почалися переговори між партіями. Після перевороту Сирія виявила виразно свою орієнтацію на Захід.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГРОМИКО ГРОМИТЬ, АЛЕ БЕЗ УСПІХУ

Дехто почав уже дивуватись, що Андрей Громико не забирає так довго в Асамблеї Об'єднаних Держав слова й не вигукне та не ласться. Навіть почали вже тут і там витягати з цього певні висновки. Мовляв Кремль міняє тактику і займає більш угодне становище! Аж тут цілком несподівано Громико заговорив, виступивши з довгою промовою проти американських "воєнних підпалів", "монополістів", та "удокументовуючи" це все ще й параграфами зі Статуту Об'єднаних Держав.

Як на кремлівського речника то ця промова Громико виглядає на "поміркувану", бо в ній було менше лайливої гостроти, як бувало в промові Молотова чи Вишинського, виголошуваних в Об'єднаних Державах. Особливо важке й це, що з промови ясно виходить, що Кремль не думав покидати Об'єднані Держави, як цього дехто надіявся. Навпаки, Громико заявив, що Совети будуть "боронити" Організацію Об'єднаних Держав і старатимуться звести її знову на "правильний" шлях, намічений американським президентом, Френкліном Д. Рузвельтом у Ялті...

Промова Громико була звернена у своїй основі проти Північно Атлантичного Договору як політичного й мілітарного блоку держав по обидвох боках Атлантики, що має на цілі — як це він постійно підкреслює — напад на СССР. Цей блок, казав він, створили правлячі кола, Злучених Держав Великої Британії, капіталісти, монополісти, фабриканти зброї, що тільки думають про зиск. Робітництво, як в Британії, так і в Америці, з проти цього і не буде копати вугілля чи кувати залізо на війну проти Советів. Немає найменшого сумніву, що вся ця акція, казав Громико, має у плані війни і то тільки війни проти Советів, що пізнати хочби по воєнних базам, які поширюються навіть на такі країни як Норвегія, що граничить з СССР. Північно Атлантичний Договір означає далі поворот до давньої протисоветської політики Злучених Держав та Великої Британії, змагаючої до ізоляції Советів; це ліквідація договорів, заключених в Тегерані, Ялті й Потсдамі й цілковите підкопання Організації Об'єднаних Держав. До цього додає ще Громико кампанія Злучених Держав і Британії проти вета великих потуг в Об'єднаних Державах, яке було запропоноване Френкліном Д. Рузвельтом і прийняте Чорчилем та Сталіном як засіб, який мав би допомогти потугам розв'язувати міжнародні, повсюдні проблеми згідливо й однодушно.

Як бачимо, Громико не сказав нічого нового, а тільки повторив старі речі. Відповідаючи йому, американський делегат Ворен Р. Остін, підкреслював оборонний характер Північно Атлантичного Договору, а теж зазначив, що вето не помагає розв'язувати міжнародні проблеми, а тільки спричиняло "хронічне непорозуміння" та застій у всій праці Об'єднаних Держав. Як теж пригадав, як то деякі держави, не зважаючи, що є членами Об'єднаних Держав, послугували силою та насиллям супроти інших держав. Звернув увагу на таку обставину, що коли державою, яка нападає, є така, яка може послугуватись в Раді Безпеки Об'єднаних Держав своїм вето, то куди мають вдатись за рятунком ті держави, що падають жертвою такого насилля.

Одно треба признати Громикові, а саме те, що по правді Північно Атлантичний Договір є зверненням проти Советів, але тільки в тому розумінні, що світ надіється нової агресії та нападу тільки з боку одного Кремля. Тільки Москва може спричинити нову війну і тому, цілком зрозуміло, що з такою есенціальністю треба демократіям рахуватись.

П'ятий рік в поширюванні правди про Україну

З ПРИВІТУ ПОВИЯ 1-ШОЇ КНИЖКИ 5-ГО РІЧНИКА "УКРАЇНСЬКОГО КВАРТАЛЬНИКА"

Тількищо появилася перша книжка вже п'ятого річника "Українського Квартальника" в англійській мові, видаваного Українським Конгресовим Комітетом Америки. Чотири повні річники того могутнього голосника української правди в англо-саському світі вже стоять до розпорядження всім тим, які цієї правди хочуть, нею цікавляться та за нею шукають. Чотири великі томи цієї енциклопедії інформації про Україну, український наріч, його змагання і його творчість, його боротьбу і його жертви, стоять сьогодні по приватних і публичних бібліотеках та крапках постійного падання води вижолоблюють камінь створеної ворогами заслони перед Україною.

Чотири роки видавання періодичного журналу, та ще й кварталника, це занадто короткий час, щоб могли оцінювати його значення та його вартість в цілій ширині. Проте, у випадку "Українського Квартальника" вже навряд чи можна б перецінити цю велику прислугу, яку Український Конгресовий Комітет зробив нині українській справі. Протягом тих коротких чотирьох років "Український Квартальник" здобув собі насамперед довіру, що першу передумову успіху політичного журналу. Це майже без прецеденсу, щоб того роду видання та продовжувалося таким коротким часом могло стати таким авторитетним джерелом інформації, як ним став власне "Український Квартальник". На його інформації покладаються світові енциклопедії, його статті відносяться в Конгресі для характеристики положення в Східній Європі, з нього черпається відомості про минуле, сучасне та передбачування майбутнього в цій частині світу, що була головним тереном двох найбільших в історії людства світових воєн.

Ці цілими наслідки праці "Українського Квартальника". А скільки добра він вже приніс українській справі, що не мало свого наявного відгуку? Скільки публіцистів, дипломатів, стратегів, економістів і тим подібних спеціалістів в демократичному світі шукали і знайшли потрібні для них інформації в цьому джерелі голошення правди про Україну в англо-саському світі, що ним є без сумніву "Український Квартальник"?

Звичайно, ці твердження не можуть перерішувати оцінки самого Квартальника, як такого. На його вплив серед англо-саського світу могла багато заважити загальна полі-

тична кон'юнктура, зрозуміла атракція такого видання і т. п. Проте, ніяка кон'юнктура і ніяка атракція не можуть бути рішальні, якщо передавані інформації, якщо голошення правди про Україну не була передана у відповідній формі, з відповідною повагою та не була відповідно достосована до категорій думання та підходу тих людей, для яких журнал призначений. Протягом цілого часу видавання "Квартальника" можна вже було почути багато слів признання і чималих докорів по його адресі. Іх можна б в одному чи другому випадку піднести ще й тепер, бо на світі немає нічого досконалішого і все може бути зроблене краще. Але якщо ми хочемо бути справедливими та дивитись і оцінювати "Квартальника" на тлі можливостей і обставин, серед яких він видається, та на базі його успіхів і проробленої роботи, тоді ми мусимо признати, що в наших обставинах та в наших можливостях, "Український Квартальник" робить велику роботу та є великим досягненням української акції у вісьмю світу. Це видання є сьогодні великою цінністю, яку можна тільки всіма силами підтримувати, поширювати та під кожним оглядом скріплювати. Цей роботи, що її виконав "Український Квартальник" протягом чотирьох років свого існування, як сказано, не можна б перецінити і душу огортає тривога на думку, що ця велика робота могла б бути одного дня перервана, якщо наш загаль не виявить до неї відповідного розуміння та її відповідно не підтримуватиме. Видання однієї книжки "Квартальника" коштує около 1,600 доларів. Це є справді мінімальна сума, що не стоїть в ніякій пропорції до виконуваної нею дуже важкої роботи. А тимчасом наш загаль не тільки не виявив належного розуміння тої справи та не дав ніякої гарантії, що не тільки запевняла б цьому журналові кращі фінансові можливості, але бодай вдержала його на дотеперішній базі.

Власне це хочеться пригадати нашому громадянству з нагоди появи 1-шої книжки 5-го річника "Українського Квартальника". Хочеться пригадати це на порозі його п'ятого вже з черги року голошення правди про Україну, переконування англо-саського світу про це велике джерело творчих сил і можливостей та міжнародної стабілізації і світового миру, що лежить в забутті ще донадавна, здавалося, Богом і людьми Україні, безпощадно

гноблений, визискуваний та нищений імперіалістичними суїдами. Власне на порозі п'ятого року цього видання хочеться поставити його на серце і розум нашому громадянству. Після проробленої вже роботи та на підставі наявних її успіхів і значення, "Український Квартальник" сьогодні має право вимагати від українського громадянства всебічної не тільки моральної, але й матеріальної підтримки. Треба сподіватись і хочеться вірити, що наш загаль йому тої підтримки не відмовить.

Перша книжка п'ятого річника "Українського Квартальника" зі свого боку виправдує все сказане вгорі про цей Квартальник. Надруковані в ньому статті: редакційна — Від митрополита Сліпного до кардинала Міндсенті; О. Оглобина: Українська гуманістика і Со-

Улас Самчук.

МУР І МУРІВСТВО

У місяці грудні 1945 року в Ашафенбурзі в Німеччині почало формально існувати з'єднання українських письменників та літератів у вигнанні, що дістало назву **Український Мистецький Рух (МУР)**. Його повстання і його назва не були випадковими явищами. Те і друге сталося внаслідок останньої світової війни, що вже в своїх першопочатках, тобто в самій своїй ідеологічній суті, пророчила дуже поважні здвиги та зміни в структурі, як зовнішнього так і внутрішнього буття світу. Передовсім це стосувалося Європи, а в тому і нас українців, як поняття, що фізично і духово є частиною того простору на планеті.

На очах нашого покоління, що звалось Європою, а особливо її заходу, у великій своїй частині перестало існувати. В загальному не було це аж надто великою несподіванкою. Уже протягом кількох десятиків минулого століття і перших десятиків нашого віку, тема "запад Європи заходу" була улюбленою темою прозорливих розумів нашого світу, як Достоевський, Ніцше, Мережковський, Шпенглер і не мало інших. А з появою на овалі Маркса і марксизму стало ще більш виразним прискіпшення упадку.

Передовсім а появою марксизму занепадає поняття еволюції явищ. Нетерпелівість і жадоба емоцій почали виразно домінувати над логікою "світобудови" і тема революції у світовому мірілі "до дна", "до основи" стала улюбленою кожного учня гімназії у всіх народів континенту. Первісно і найізо, нетерпеліво і хаотично, раз надто молоді, раз надто старі, на просторах первобутньої Росії і трущобах музейного Парижу з нестримною силою наростає неминучість.

Секти адвентистів, суботників, християнських сіоністів, п'ятидесятників, баптистів та інші твердили і твердять те саме.

Большевицями такі тлумачення і пророцтва дуже не подобалися і ГПУ з носіями таких настроїв жорстоко і безжалібно розправлялося. Особливо безжалібно була розправа з тими, хто відкрито і відважно заявляв їм, що вони — куболопелі, і що розмовляти з ними, слугами антихриста, вони не бажають і ніяких прохотілів на слідстві підписувати не будуть.

Безстрашність, мужність і сила віри у цих людей були настільки великі, що ними запанували навіть деякі сліди Христа, які разом з ними розділяли їхню долю, визнаючи Христа.

Монахи, привезені з Абхазії, були, можливо, менше охоплені чеканнями кінця світу, але й інші православні

ти; С. Гордінського: Поетичні і політичні аспекти "Слова про похід Ігоря"; К. Меннінга: Ювілей Наукового Товариства ім. Шевченка; М. Чубатого: Чемпіон Мазепи в "Секрет де Руа" Людовика XV, короля Франції; Г. Махіва: Сільськогосподарська наука в Україні; Людмила Івченко: Знову; І. Ермаченко: Аспірація Білорусі; І. Давидович: Слов'янська Демантика. Крім статей, подана в цій книжці теж біжуча українська хроніка, книжковий огляд (М. Чубатого і Л. Добрянського) та Українік в американських і закордонних періодиках. Загальний зміст статей і цілої книжки, солідною опрацюваністю та шириною тематики, як і своєю оригінальністю, дає черговий важливий вклад в поширення української правди та її студій в англо-саському світі.

З кожним роком вона лаявнино поглиблюється і на решті вибухає ще небувалым вибухом в лоні велитенського котла, яким була і є Росія.

Розмір патосу і сили пристрасті, з яким та подія відограла у наші часи і з нашими перспективами навіть годі зм'ярати. Сотні мільйонів пристрасних первісних душ зо всією глибиною своєї широти й безпосередності верглося у вир зриву. Досить пригадати Хвильового, що готов був стріляти власну матір, бо цього, "вимагає справа", щоб уявити собі, що це була за така справа. В істотності "бувшого" світу більшого ідеалу ніж матір бути ніяк не могло. Мати Марія, Богородиця, Мадонна, початок і кінець життя, первозданна як основне Божество найбільшої зо всіх наук і філософій моралі християнства, та сама, втілююча святяни мужної сили нашої моралі мала бути пожертвована в ім'я "революції".

Можна собі уявити яка жорстока порожнеча навідала нашу душу. Можна уявити якою безпомічною стало саме "попання людини. Нічого дивного, що ми з пошестю тифу, чи холери, почали один за одним заражатись темнотою істини безперспективності. Щоб виправдати наше безсилля Ніцше каже про надлюдину, Гітлер каже про панівну расу, Мусоліні, що краще жити один день, як лев, ніж сто днів як агнія. Мільйони і мільйони людей нетерпелівців латетично демонструють страшну нервовість свого ества і всіляко тому, щоб цією своєю поставою застрашити і загнати назад у небуття страшну подобу марксизму, що по суті стала перводжерелом всіх тих збочень аж до звіроподіблення.

Планетою стрясають ката-

лізми. Перша війна, перша революція, друга війна! Небувала розміри пристрасті. Тотально всі проти всіх, до дна, до коріння. І наостаті від Кавказу до Бресту, від Нарвіку до Крети наш величний світ, світ Евкліда і світ Гете лягає порохом під ноги мертвого механізму машин і коли ми українці наблизимось самі до себе і сконкретизуємо поняття, побачимо, що олиннілись викинуті на пустинний беріг життя, загнані в табори, де в просторі одної казарми нам приходить розв'язувати проблему життя і нежиття нації, роду, епохи, державності, суверенності мислі і влади. Ми, українці в ці дні винятково нещасні. Такі приблизно, як і всі в Європі, але тільки приблизно. В дійсності ми більше нещасні, ніж інші і не тому, що наші старці, наші вдови, наші діти раптом обернулись у "політичних" збігів, а найбільше тому, що сотні тисяч наших передовсім молодих і юних земляків, що прагнули і прагнуть вмерти за свою справу, опинились у центрі найбільшої безнадійності та найбільшої безперспективності, яку тільки хотіла коли історія нашого ренесансу від першого дня її існування. Стався великанський заколот "атомів" нашої душі. Ми бачили гурти молодих людей і дивились у їх очі. Там не можна було вловити ані одної живої ідеї. Більші їх надівались кров'ю так переживали, вони свою безнадію. Кричали, нетерпелились, бігали з камінками в руці, шукали за кожною людиною, винного не знаходили і в розлуці кидались один на одного. Хотіли бути лвами. Лвами. Не людьми, а лвами. Не їсти, а жерти, не любити, а ненавидіти. Джунглі. Полониз й павіани.

В безнадії людина завжди хапається за соломину і називає таку процедуру героїзмом. Марксизм, особливо, коли він переліз зі сторінок тої стоїї книги на поля і села нашої батьківщини, зарізав нас до глибини нашої душі безнадією. Він забрав нам віру. Ми страждали до кінця. Ми наговорили, а ще більше наробили такого, за що будуть червоніти за нас цілі покоління наші, якщо вони не впадуть жертвою останньої розгрівки.

Серед такої безнадії ми опинились на руїнах нашої пра-матері Європи. Це було і ще є зараз на наших очах. Тим, що не думають, або думають як думають птахи і взагалі при-рода, ті мають бодай ту сатисфакцію, що вони відраховувати дні за днями і в поспіху шукають для себе місця в якійсь Венеції. Гірше з тими, що думають, що бачать, чують і розуміють. Чи мають і вони задовольнятися тим, що є, що "все вже відоме" що не має більше чого хотіти

(Докінчення на стор. 3-тій).

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

10)

Коротко кажучи, двоє італійських комуністів опинились в ґлоху...орського сектора ГПУ, а через кілька місяців і в Н-ській в'язниці.

Невідомо, як ішло слідство і якими шляхами ГПУ довідувалося про них в Італії і Франції, але обом приписали якусь шпигунство, потім судили за 6 пунктом 58 статті і дали по 10 років.

Після суду, Торнеллі якийсь час працював у тюрмі кухарем, а його товариш готував дрова.

Іх потрясло все, що сталося, і дуже неохоче розповідали вони про жття закордоном. — Нічого, — думав я, — те-

пер ви, товариші європейські комуністи, напевне довідаєтесь про різницю між марсельськими, російськими і советськими справами!

Останнім часом перед переведенням з НКВД до тюрми, нашими сусідами стали кілька монахів з Кавказьких гір.

Це були останні рештки православних пустельників, які чудом залишилися від терору 1929-34 років. ГПУ підібрало їх десь в Абхазії, в якому сьохозі культури і розведення етерогенних рослин, де вони працювали чорноробами, і привезло до Н-ська.

Вони там нікого не чіпали, чесно й старанно працювали,

дотримувались неділь та свят, постів, відмовлялися від м'ясних страв, молилися...

Пустельники селища і келії, які були розкидані у непрохідних місцях Кавказького хребта, ще з 1903 року (після бунту так званих "афонських ім'яславців"), пережили першу світову війну, лютеву і жовтєву революції, громадянську війну і всі роки НЕПу.

В недоступних горах та ущелинах вони мали свою печерну церкву, свого епископа, бібліотеку, розводили невеличкі городки, займалися первісним бджільництвом, ручними виробами (виробляли дерев'яні ложки, хрести). Збирали дикі яблука, груші, горіхи, каштани і цим живились. В 1929-32 рр. ГПУ знайшло їх і там. Воно розгромило їхні садиби, непрацездатних старих і відкрито ворожих до большевиків монахів порозстрілювали, а решту порозсідали по концтаборах.

Ті, що зацілилі, почали чіплятись за різні роботи у колгоспах та радгоспах, аж поки "кіровський набір" не захопив і їх.

Кавказькі пустельники вважали, що часи антихриста вже настали, і його поява відбудеться в Росії. Ленін — це тільки його предтеча, а большевики — кельєне куболо.

Сила антихриста активно почала діяти з 1914 року... Сім страшних семиліт повинні минути до його появи. І з кожним семиліттям людство все більше і більше схилитиметься до безбожництва і большевизму... В 1963 році — 7х7) приїде сам антихрист, запанує над усією землею і буде панувати аж до другого приходу Христа, яке відбудеться в кінці другої тисячі років нашої ери...

Відомо, що такі апокаліпсичні очікування висловлювались не тільки кавказькими, але й іншими православними

монахами. Секти адвентистів, суботників, християнських сіоністів, п'ятидесятників, баптистів та інші твердили і твердять те саме.

Большевицями такі тлумачення і пророцтва дуже не подобалися і ГПУ з носіями таких настроїв жорстоко і безжалібно розправлялося. Особливо безжалібно була розправа з тими, хто відкрито і відважно заявляв їм, що вони — куболопелі, і що розмовляти з ними, слугами антихриста, вони не бажають і ніяких прохотілів на слідстві підписувати не будуть.

Безстрашність, мужність і сила віри у цих людей були настільки великі, що ними запанували навіть деякі сліди Христа, які разом з ними розділяли їхню долю, визнаючи Христа.

Монахи, привезені з Абхазії, були, можливо, менше охоплені чеканнями кінця світу, але й інші православні

центру, арештовувало всіх релігійників підрад.

Яка була доля цих останніх з Могіканів, ніхто докладно сказати не міг.

ІВАН БОЙКО

До "великої і безкровної" війни жив у станції на Кубані, мав свою хатку, садик, а з городом, сів хліб, садив баштан, випасав худобу. А за тижжких років, коли ще жив у батька, наймитував у заможних козаків, заробляв хлібом, кукурудзою, "масляною". І в нього завжди сходились кінці з кінцями, зі столу не зникав білий пшеничний хліб, а з комори й лоху — всяка живність. Від німецької війни він спромігся відкритись і військову службу відбував у Н-ському.

Після 1917 року, повіривши большевицьким гаслам та обіцянкам, пішов "поглиблювати" революцію. Був на Укра-

ні, в Криму, на Вислі.

Року 1921-го демобілізував-

ся. З червоноармійськими документами, як кодішній наймит і "будівельник", відразу потрапив в "актив" станції і в члені станційної ради. В роки НЕПу захоплювався особистим господарством, мав добру худобу, порядних свиней, завів культурний огід... Коротко казавши — "збагачувався", а з активу не виходив і советську владу підтримував. Так він дожив до колективізації і страшного голоду. (Далі буде).

ОБОВ'ЯЗКОМ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ Є, НАЛЕЖАТИ НЕ ТІЛЬКИ САМОМУ ДО СОЮЗУ, АЛЕ ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА ЗНАЙОМИХ

В ДОРОЗІ З БОСТОНУ ДО НЬО ЙОРКУ

(Нові українські імігранти, що прибули на „Марін Тайгер“ до Бостону 24. березня 1949, розповідають про свою подорож морем і працю ЗУАДКомітет).

Саме минає 2 тижні, як поважний гурт скитальців з Німеччини причалив до пристані в Бостоні.

На 549 пасажирів — около 200 осіб українців з різних областей України, з різних таборів і ерій ІРО, люди всіляких професій, родини й самітні, чоловіки, жінки і діти. На обличчях сліди свіжо перебутої подорожі через океан і тих усіх „митарств“, що їх довелося кожному пережити на протязі понад 2-місячних усяких підготовчих формальностей, перевірних комісій, переселенчих таборів — починаючи від власного табору кожного скитальця, і кінчаючи на кораблі і в пристані з причаленням до берегів нового континенту.

20-та год. Тепер уже всі вгідно поринули у м'які фотелі окремого „експресового“ поїзду, що веде їх під опікою мети-них і заподаних відпоручи-ниць ЗУАДКомітету до головної станції в Нью Йорку, чи ще далі, до Філадельфії, на нові місця побуту і праці.

У поїзді їде теж екз. дир. ЗУАДК-у, п. д-р В. Галан, що особисто поїхав до Бостону для зустрічі з новоприбулими імігрантами та безпосередньо допомагав їм з цілим „штабом“ місцевих українців (ок) комітетових у всіх урядових відомств від містечка з корабля до завантаження у поїзд.

Імігранти покріпляються з щедрої руки ЗУАДК-у овочами, молоком, лімонадами. Все досі пережите здається тільки сном. Ми на Вільній Землі Вашингтона.

Зорганізована на кораблі українська група має своє представництво, з якого виділюється „трийка“ (о. Трешневський, Олександр, проф. Ратич Василь, і д-р Лазор Іван) та відшукує в одному з возів поїзду д-ра В. Галана, щоб поділитися з ним своїми враженнями з подорожі та своїми спостереженнями, а зокрема зложити на його руки сердечну подяку за невтомну й неоцінену працю ЗУАДК-у у ділянці прискорення переселення акції для тисяч наших скитальців та братню допомогу при їх перших кроках на новій землі.

Розв'язується оживлена гутірка, що на пролоути вкорочені 4 й півгодини віддалі посліпним поїздом з Бостону до Нью Йорку. Д-р Галан цікавиться у першу чергу зовнішніми умовами нашої подорожі.

О. Трешневський інформує, що загалом погода нам сприяла, і тому подорож не тривала навіть довгих 9 днів, замість передбачуваних 14. Тільки часом, під вечір, сильніше морщилось море, зривався вітер, і колесало кораблем, головна на 6-му дні подорожі, коли проливали ми штурм; тоді зразу похолодніло і падав сніг. Та люди похворіли зараз 1-го дня подорожі, як тільки виплили ми з спокійного заливу Везери, з гамбургської пристави на завжди бурхливе Північне Море. Нам пощастило їхати новим, опанци-

реним кораблем „Марін Тайгер“, білим як лебідь на безмежному океані, а в ньому чистенькі кабіни і постіль, ввічлива й чисельна обслуга („чорні“) та — для ДП-с — просто вибагливе харчування. Недо-ставало тільки апетиту, а в перших днях ідальні майже світили пустою. На страву, як і на хвилі моря, просто дивилися „бісом“ наші „троянці“. Та згодом приходили потрохи до рівноваги, хоч кілько-ро українців затурбувало нас не на жарти, бо майже увесь час дороги пролежали на одному місці з болем голови, і то при зовсім нормальній плаванні. Жінки і діти були розміщені у середніх частинах корабля під опікою мед-сестер. На чердаку „Б“, де були ідальні і кухня, містився теж корабельний шпиталь, у якому за час нашої подорожі переведено 2 операції (на сліпу кишку й 1 хірургічну). Дітьми від 3-6 років (у часі недуги матері) лікувались окремі сестри-доглядачки.

На кораблі були уладжені світлиці-читальні, менша на верхній палубі, де кожного дня можна було відчитати на окремій мапі, який шлях пробув корабель за останню добу, та 2 більші світлиці на чердаку „А“, де була теж кан-тина. 3-го дня подорожі одержали всі дорослі пасажирів по 2.50 дол. на дрібні видатки, а діти від 3—14 років по 1.25 дол. Внизу корабля (Док „Д“) був клуб і зала кіна, у якій що 2-гий день відбувалися фільмові представлення. А тут кожний організував собі розвагу й укорочував час подорожі по своїй уподобі (читання, карти, гутірки, тощо).

Найменше піддавались наслідкам морської подорожі діти до 4—5 років, що все були веселі, живі і рухливі, скоро навязали дружні відносини з „чорними“, які дуже люблять дітей. Заповідач обідів і вечер, що вигравав на ксилофоні „простеньку мелодію“, тягнув за собою цілий рій дівчур по коридорах, клітках сходивих та голях корабля.

Чоловіки та старші діти 11—21 років були розміщені у передніх кабінах чердаків, де особливо відчувалося гоїдання корабля вгору й вниз.

Майже що 2-й день (6 разів за увесь час дороги) запалили голосники цофнення вказівок годинника на 1 годину.

У початках подорожі відбули всі подорожні пробний аларм з рятунковими поясима, а на-прикінці корабельна за-лога мала протипожежні вправи без участі подорожніх.

Так пройшли ми на кораблі „Марін Тайгер“ океаном 3,425 миль за 8 днів і 20 годин від Гамбурга до Бостону, пересічно по 16 миль денно.

Проф. Ратич Василь познайомив Шан. Співрозмовника з організацією української національної групи на кораблі.

Уже в часі їзди залізницею з Бремену до Гамбурга вирінула серд був таборан українського табору в Байройті дум-

ка, щоб на кораблі негайно у-дїяти у тісний контакт з та-борянами інших українських таборів та створити своє на-ціональне заступництво, таке необхідне у виняткових обста-винах подорожі серед чужо-го середовища — для зв'язку з ко-рабелною владою, еск. претставником ІРО та з іншими національними групами.

Цю ідею зреалізовано зараз 1-го дня подорожі, ще поки доплили ми до Північного Моря. Після інформативної кон-ференції, що її уладив для пе-реселенців майор Дей, еск. о-фіцер ІРО, залишилися укра-їнці на коротку нараду, на якій створили свій діловий комі-тет на кораблі під проводом о. Трешневського Олександра, старенького, але незвичайно моторного й заподанивого священника-патріота з Н.-Уль-му. На допомогу стали йому пп. Василь Ратич, д-р Лазор Іван та Анастасія Огороднік з Байройту, пп. Дмитро Савчук і Роман Щеснюк з Ашафен-бурга, пп. Федорика Осип з Енлангену й Охримович Ми-рошлав з Ділінгену та п. То-машівська Ольга з Зальцбурга.

Особливо гарно налаадано на кораблі релігійну опіку над українськими переселенцями завдяки великій ревності й відданості невтомного пароха й голови, о. Трешневського.

При активній допомозі Ко-манди корабля уладжено в за-лі кіна вівтар, що його гарно прибрали народними вишивка-ми й килимками пані Охримо-вичева, Палко, Ратичева, Ла-зорева, Огороднік та ін., і при ньому вже першої неділі на-шої плавання (20.3) відправив Богослуження для українців о. парох в 7.30, а згодом, в 10.30, для римо-католиків, в якому взяла теж участь залага ко-рабля під проводом капітана В. П. Аркіна. Щоденно збира-лися українці на спільні вечір-ні молитви на верхній палубі корабля, звідки линули гарні молитви скитальців за щасли-ву подорож, за тих, що зали-шилися на скитальщині, за тих, що караються у больше-вицьких каторгах, в'язницях і засланнях, за справедливий мир і щасливий і скорий пово-рот а звільнені від больше-

ЦІЛОМ ТАКІ САМІ, ЯК МАМА ПЕКЛА.—Таке бодай твердять ті два малі хлопці, років 13, члени Медисон Сквер Бойс Клуб в Нью Йорку, що покинули кухарський курс. Ці булочки вони самі спекли, а тепер дирек-торка Публічної Школи 116, Мей М. О'Гара, має вирі-шити, чи це правда, що кажуть хлопці. Виходить на та-ке, що правда. Та останнє слово скажуть мамі хлопців.

вицького ката рідні землі. Мо-литви кінчались гарними релі-гійними українськими піснями, що у тих виняткових обста-винах, серед безмежного океану, будили глибокі почуття лю-бови Бога й України та звору-шували кожного до сліз.

Останнього дня подорожі, вранці в 7.30 год., (24.3), від-булася за ініціативою о. паро-ха Трешневського благодатна спільна молитва, до якої при-єднались також інші націо-нальні групи: литовці й поля-ки. Усі молились по черзі на своїй рідній мові, а на закін-чення відспівано католицький гимн в українській мові.

Православні брати-українці не встигли налаадати свого ре-лігійного життя (спільні мо-литви, чи молитви), хоч мали між собою свого священника (о. Гриневич Микола), мабуть, через малочисельність своєї групи.

Зате тісно об'єдналися усі у-країнці для виву свого націо-нального обличчя на кораблі.

(Кінець буде).

МУР І МУРІВСТВО

(Докічення зі стор. 2-гої).

і шукати і що справу нашу ми

рішили лише, коли будемо великими вожаками пожираючись по дорозі до слави по славетному зразку чисельних уста-нов мейд ін Москав. Серед та-кої саме безнадії опинилися багато наших людей думки, людей мистецтва, людей шу-кань, людей знання. Зійшлися ті люди з різних вітрів світу. З Парижа і з Харкова, з Коли-ми і з Нового Йорку. Ті, що можливо недавно вірили у Маркса і ті, що вірили в ко-гось іншого. Молоді віком і старші віком. Кілька десятків людей з печаттю мислі на чо-лі, співаки офіційного геро-їзму і неофіційної скорби, часто незвірені Савли, часто ентузіастичні ще не знаного „но-вого“, часто пророки, яких ніхто не визнає, але які на-магаються проглянути непроти-ладне національної ночі.

Ті люди часто себе безна-дійно питали: а що ж далі? З питань повставали відпові-ді. Так ми „вже все знаємо“, маємо наш націоналізм, але все таки не маємо права вмер-ти без опору. Нам треба мис-лити. Серед нервовості і без-надії, але мислити. Нам треба щось знайти, що верне нам нашу віру. Треба вернути лю-дині назад до людини. Вона тоді буде сильнішою від кож-ного льва. Нам треба стрима-ти наші нерви, озирнутись на-зад, бачити те, що було і те, що є. Брати все потрібне зв'язувати порвані вузли, зводити наші розсіпані мислі в нашу одну мисль. Велику, всебічну,

многогранну.

З таким саме філософським наставленням будовано перше на вигнання об'єднання наших творців духовності. Вони ви-ходили з тих саме заложень, що й евангеліст Іван кажучи, що „в началі бі слово“. Щойно-гені пізніше слово стає Богом, бо його незбагнута сила всо-чується в поняття душі і мозку поволі і обережно. Там об'єд-нано понад півсотні людей. Во-ни за ці роки дали нашій куль-турі томи своїх праць. Уявля-ється, з якою жадобою май-бутній дослідник походу укра-їнської мислі шукатиме в них ті сокровенні зерна нашої істи-ни, які так тяжко видні для ога сучасника. Але він їх на-певно знайде і напевно ствер-дить передовсім їх глибинні початки великого наміру, щоб наш духовний хаос і розірван-ня походу мислення звести до одної цілості. Синтеза явищ — є синтезом кожного нас зо-крема. Європа цього шукає і щось знаходить. Але навіщо нам її сартизми, її екзистен-ціалізм, коли ми ані в малій мірі не вичерпали велитен-ської рідної сили духа, якою є наш синтетичний шевчен-кізм.

І на оновленій землі, Врага не буде й супостата, А буде син і буде мати І будуть люди на землі. Чуємо в цих словах безмежну міць і силу. Ніякі інші мудро-щі не замінять її — ніде і ні-коли. В тому також ми чуємо силу Божественності великої рази Христа з терновим вінком природи та її чинну волю в об-

До б. співробітників і приятелів „Сільського Господаря“

Шановні Панове! Дня 23. березня 1949 р. минуло 50 ро-ків від заснування найстаршо-го українського сільсько-го-сподарського товариства „Сільський Господар“ (23. березня 1899), що довгі роки було осередком нашої, зокре-ма західно-української агро-номії. З цим товариством зв'язані багато з нас безпосеред-ньою працею, чи співробіт-ництвом, багатом із нас до-водилося впровадити останньо-го чверть сторіччя пережва-ти з ним, чи з другими зв'язан-ими з ним установами наші найкращі роки праці. Багато із тих, що працювали з нами для громадської агрономії, чи для співпрацюючих з нею о-перативних чи інших госпо-дарських установ, сьогодні вже не має в живих, багато із наших друзів розіхалося вже по широкому світу і во-ни зможуть тільки на письмі розповісти про часи нашої спільної праці та переживань за час першого півсторіччя нашої громадської агрономії.

Але ж залишилося ще до-сить нас тих, що були не тільки свідками, але також ак-тивними співробітниками пра-ці „Сільського Господаря“. Нашим обов'язком є дати сві-доцтво цієї праці та залиши-ти його на пам'ятку черговим поколінням наших агрономів та інших народних робітників на полі сільського господар-ства. Нашим обов'язком є за-дати про тих працівників „Сільського Господаря“, що вже не живуть, а яких ми зна-ли та їх працю нашими очи-ма бачили. Бо роки ідуть, нас стає менше, головна ж тепер, коли наша еміграція розізджа-ється.

Тому звертаємося до Вас, друзі:

1. Пишіть спомини про Ва-шу працю в „Сільському Го-сподарі“, не дивлячись на те, на якому ступені праці Ви ко-лись працювали (краєвим, о-кружним, повітовим, районо-вим);
2. пишіть про умовини Ва-шої праці в даному часі та окруженні;
3. пишіть про установи, з я-кими приходилося Вам пра-цювати;
4. пишіть про особи, з яки-ми Ви стрічалися та їх відно-шення до нашої праці;
5. пишіть про політичні, громадські та суспільні умо-вини Вашої праці;

Товаришів з U.S.A. просимо надсилати спомини і матерія-ли на адресу:

Society of Ukrainian Engineers,
11 East, 7th Street, New York, N. Y.

ВІД ІНФОРМАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ ВИКОННОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

Останнім часом деякі укра-їнські групи, що стоять в опо-зиції до Української Націо-нальної Ради та її Виконного Органу, почали посилену ак-цію в пресі і на публічних зіб-раннях проти Виконного Ор-гану Української Національ-ної Ради та проти його по-одиноких членів, зокрема су-проти Голови Виконного Ор-гану, проф. І. Мазіни, якому між іншим закидається, ніби-то він ставиться неприхильно до визвольного революційно-го руху на Україні та до акції Української Повстанської Ар-мії.

Для правильного поінфор-мування українського грома-дянства інформаційна Служба Виконного Органу Української Національної Ради стверджує:

1. Згідно зі статуту Укра-їнської Національної Ради як Голова так і всі інші члени Виконного Органу за свою ді-яльність відповідають перед Національною Радою і прова-дять свою працю в контактї та порозумінні з окремими Комісіями Національної Ради, до яких входять представни-ки всіх угруповань, що нале-жать до Національної Ради. За весь час існування Викон-ного Органу ні Президія На-ціональної Ради, що між пле-нарними засіданнями Н. Ради виконує її функції, ні Комісії Н. Ради, що досить часто від-

бувають свої засідання, ні ра-зу не висловили своєї незго-ди з політикою Виконного Органу і зокрема його Голо-ви.

2. Голова Виконного Ор-гану не словами, а ділами (нпр. участь в Зимовому Поході 1920 р. і інш.) доказав свій патріотизм і революційність і не потребує ще окремих „ат-тестатів“ з будь-якої сторони. Отже він не може відкидати революційних форм визволь-ної акції на Україні, зокрема не може недоцінювати рево-люційно-визвольних змагань Української Повстанської Ар-мії, бо її героїчна боротьба — то вияв загальних визволь-них змагань нашого народу і тому це насамперед справа всенародня, а не окремих по-літичних партій чи груп.

Кожна свідома людина ро-зуміє, що такі відповідальні проблеми, як революційна бо-ротьба в умовах большевиць-кого терористичного режиму в Україні, в інтересі цілої на-шої визвольної справи не мо-жуть вирішуватися на сторін-ках преси чи на мітингах. Для цих справ є інший форум, і про це добре знають ті лю-ди, що для своїх вузько-пар-тиїйних інтересів ведуть свою підірвану акцію супроти Ук-раїнської Національної Ради і її Виконного Органу.

Дня 9. квітня 1939 р.

ОВИНУВАЧЕНІ ПОДАЮТЬ ПОДРОБИЦІ ВИНОВАТІ ПОЛКА.

Салоніка, 14. квітня. — Мі-сцевий грецький суд продов-жував вчора розправу проти одного грецького журналіста, Грегорі Стахтопулоса, та його матері, за співучасть у вбивстві американського кореспондента Колембія Броздінгстона Систем, Джорджа Полка, що його до-нонали грецькі большевики в травні минулого року. Двох безпосередніх виконавців зло-чину, відомих комуністів, су-дять позаочно, бо вони втекли. Стахтопулос на вчорашній розправі подав подробиці цего огидного большевицького зло-чину.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

КУРКУЛЬСЬКА ВІЛІЯ ЗБІРКА НОВЕЛЬ ДОКІЯ ГУМЕННА

Зміст: 1. Пахоші польових квітів; 2. Сосна чекає чуда; 3. Барбос Пятій; 4. Куркуль-ська вілія.

Ціна 15 центів.

Замовлення впродовж належитості слати до:

„СВОБОДА“
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

Хочете мати інформації

ПРО УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ, ЧИ НА СКИТАЛЬЩИНІ,

— замовте собі —

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ

виданий з нагоди 55-ліття У. Н. Союзу. Багато в нім вартісного матеріалу, потрібного кожному, що цікавиться різними ділянками американського й украї-нського життя. Календар цей особливо потрібний тим, що приїждять до Америки і хотіли б дізнатися біль-ше про тутешні організаційне життя. Знов наше стар-ше американсько-українське покоління знайде в ньо-му дуже багато цікавих інформацій про життя укра-їнських скитальців, як теж гарні оповідання і т. п. Календар КОШТУЄ тільки ОДИН ДОЛЯР, хоч має 224 сторін друку.

Календарів остало дуже мало, тому замовляйте негайно, висилаючи належитість на таку адресу:

„СВОБОДА“

P. O. Box 346

Jersey City 3, N. J.

ЖОРСТОКІ СВІТАНКИ

РОМАН (у двох частинах)
кожна, по 235 сторін, разом 470 сторін опрацьованих в твердій полотняній оправі.

Написав СТЕПАН ЛЮБОМІРСЬКИЙ.

Ціна \$3.25.

Замовлення враз з належитістю слати до:

„СВОБОДА“

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похороном
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦІХ

129 EAST 74th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2566

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MElrose 5-0922